

Hvem bedriver 'fake science' i omskæringsdebatten?

Kasper Linde Ankjærgaard, læge, ph.d.

Søren Mehl Knudsen, speciallæge i anæstesi

Frederik Schaltz-Buchholzer, læge, ph.d.-studerende

Line Lahn Sørensen, læge

Dan Meyrowitsch og Circuminfo spreder falske beskyldninger om *fake health science* mod overlæge Morten Frisch. Tilmed fordrejer og manipulerer de selv groft:

Hovedhistorien på Kristeligt Dagblads forside d. 13.2. handler om, hvordan biolog og epidemiolog ved Institut for Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet, Dan Meyrowitsch, afholder kurser om *fake health science*. Her beskylder han specifikt adjungeret professor, overlæge, dr.med. Morten Frisch for at løbe med halve vinde og offentligt fordreje videnskaben vedr. omskæring af drenge. I forsideartiklen uddyber han beskyldningerne.

Det er stærke sager.

For god ordens skyld bør parterne præsenteres: Morten Frisch har gennem knap 20 år været bannerfører i kampen for en 18-års aldersgrænse for ikke-lægeligt indiceret, *rituel* omskæring af drengebørn. Dan Meyrowitsch og Circuminfo (som Meyrowitsch er medlem af bestyrelsen af) advokerer imod en aldersgrænse. Begge parter fremfører argumentation, som de mener, at videnskaben giver dem rygdækning for. Sådan har det foregået i årevis, og parterne står ikke ligefrem til at enes.

Det nye i denne henseende er Meyrowitsch og Circuminfos kradse personangreb. Går man anklagerne efter i sømmene, finder man, at det ikke er Morten Frisch, men derimod Meyrowitsch og Circuminfo, der *selv* fordrejer, fortier, fejlciterer, fejlberegner:

I KD begrundes Meyrowitsch sin beskyldning i, at Morten Frisch i et studie har påvist en 16 til 26 gange forøget risiko for udvikling af forsnævring af urinrørsmundingen blandt omskårne ift. uomskårne¹; men at Morten Frisch undlader at berette om den *absolutte* risiko, som Meyrowitsch mener, er ubetydelig (0,2%). Meyrowitsch begrundes dette ud fra Morten Frischs egne tal. Men i artiklen redegør Frisch udtrykkeligt for, at studiet har en designmæssig svaghed, så dets tal kun kan anvendes *relativt* og ikke *absolut*. Dette er almindeligt i registerstudier som Frischs.

Dette klare forbehold fortier Meyrowitsch. Og han fortier samtidig velanset videnskab, som beskriver, at urinrørsforsnævring vurderes at forekomme blandt 5-20% af omskårne efter mindst 3 års opfølgning²³⁴⁵.

¹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28017691>

² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/3962664>

³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16429216>

⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20851685>

⁵ <https://www.auajournals.org/doi/full/10.1016/j.juro.2011.02.409>

I en kronik på altinget.dk (2018)⁶ fremfører Meyrowitsch samme argumentation og fortier igen Frischs forbehold. Meyrowitsch roser endda Frischs studie, som han kalder "Et af de stærkeste studier på dette område...".

Videre i artiklen i KD nævner Meyrowitsch et andet af Frischs studier, som påviser en over 3 gange forhøjet risiko for "hyppige orgasmevanskeligheder" blandt omskårne ift. uomskårne mænd⁷. Meyrowitsch anklager Frisch for at benytte studiet til at fortie, at "solide litteraturgennemgange" iflg. Meyrowitsch ikke har kunnet finde negative konsekvenser af omskæring ift. seksualfunktion.

De "solide litteraturgennemgange" omhandler primært kun mænd, der er omskåret som voksne og *ikke* som drenge^{8,9,10}. Det undlader Meyrowitsch og Circuminfo at informere om¹¹. Ligesom man undlader at fortælle, at de få studier, der sammenligner seksualfunktionen mellem uomskårne og mænd, der er omskåret som drenge - altså de eneste studier, der er relevante i denne sammenhæng - alle peger på, at disse mænd har flere problemer ift. seksualfunktionen end uomskårne.

Det ene er Morten Frischs studie.

Det andet viste signifikant flere rejsningsproblemer blandt omskårne i rådata. Forskellen blev dog kun nærved signifikant, når man korrigerede for alder og etnicitet¹².

Det tredje studie var det mest entydige ift. at demonstrere nedsat seksualfunktion hos mænd, omskårne som børn¹³.

Ydermere fejl citerer Meyrowitsch den ene "solide litteraturgennemgang", som specifikt handler om tidlig sædafgang og altså ikke seksuel dysfunktion generelt. Og hvor en væsentlig del af mændene er omskåret pga. sygdom og ikke *rituelt*.

Kun studier af mænd, der er omskåret som små, er relevante. De øvrige er misvisende støj.

På circuminfo.dk anvender Meyrowitsch m.fl. de "solide litteraturgennemgange" til at bagatellisere et canadisk studie, som fandt, at forhuden er penis' mest følsomme område¹⁴. Og man undlader at referere et større, belgisk studie, som nåede samme konklusion, endda mere entydigt end det canadiske¹⁵.

⁶ <https://www.altinget.dk/sundhed/artikel/forskningsleder-hvad-er-myter-og-hvad-er-evidens-paa-forhudsfronten>

⁷ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21672947>

⁸ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27399981>

⁹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27497811>

¹⁰ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28653427>

¹¹ <https://circuminfo.dk/videnskab-anbefalinger-og-studier/#8>

¹² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18422492>

¹³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23374102>

¹⁴ <https://circuminfo.dk/videnskab-anbefalinger-og-studier/#7>

¹⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17378847>

Videre på circuminfo.dk fejlrefereres et væsentligt dansk studie fra Rigshospitalets børnekirurger. Studiet påviste, at 5,1% *rituelt* omskårne drengebørn får *betydelige og behandlingskrævende* komplikationer til omskæring¹⁶. Men Circuminfo fejlrefererer, hvor hurtigt omskæringskomplikationer udvikles; de nedtoner alvorligheden af komplikationerne, som misvisende udlægges som "lettere komplikationer"; og Circuminfo beskriver en komplikationsrate blandt spæde, som ikke fremgår af studiet, og som er statistisk uadskillelig fra de øvrige komplikationer og i det hele taget matematisk umulig¹⁷.

Andetsteds på circuminfo.dk anklages Morten Frisch og Politiken for at sprede misinformation på baggrund af en amerikansk analyse af mere end 20 mio. omskæringer af mænd og drenge i Afrika¹⁸. Analysen påviste, at alvorlige, akutte komplikationer forekommer næsten 10 gange så hyppigt blandt spæde drenge som blandt voksne mænd.

Circuminfo anerkender den forøgede *relative risiko* blandt spæde. Men organisationen mener, at Politiken og Frisch overdriver faren ved omskæring, idet der ikke oplyses, at den *absolutte risiko* for disse alvorlige, akutte komplikationer 'kun' er 15,3 per 100.000.

Denne udlægning er misvisende:

I den amerikanske analyse har man ønsket at vurdere sikkerheden ved omskæring; men man har vurderet, at det ville være umuligt at opgøre samtlige komplikationer¹⁹. Derfor nøjedes man med at opgøre de mest alvorlige, akutte: Død, stivkrampe, sønderlemning eller amputation af penishovedet samt komplikationer, der medførte minimum 3 dages indlæggelse eller risiko for varig deformitet eller funktionsophør. Det er disse komplikationer, der forekommer ved 15,3 per 100.000 omskæringer i analysen.

Analysen medregnede altså hverken komplikationer, som kun medførte op til tre dages indlæggelse, eller senere omskæringskomplikationer (såsom arstramning, spansk krave, forhudsfor snævring, artilhæftning, urinrørsfor snævring, inklusionscyster og "begravet penis"). Men de samme, akutte, alvorlige komplikationer opgjordes på præcis samme måde for spæde og mænd. Netop herfor er kun den *relative risiko* for alvorlige, akutte komplikationer relevant, mens den *absolutte risiko* intet siger om den *totale* hyppighed af omskæringskomplikationer.

Hvad værre er, påstår Circuminfo fejlagtigt, at de 15,3 per 100.000 dækker risikoen for komplikationer *som sådan* og ikke blot de alvorlige, akutte.

Circuminfos anklage om, at Politiken og Morten Frisch spreder misinformation, er således grundløs, mens organisationen selv i alvorlig grad fordrejer og bagatelliserer de amerikanske resultater.

Dan Meyrowitsch sætter trumf på, når han deltager i debatter vedr. omskæring: Han har ofte - senest i sidste uge under en debat i Styrelsen for Patientsikkerhed med bl.a. Dansk Selskab for Klinisk Sexologi og Sex & Samfund - markedsført sig som Københavns Universitets repræsentant vedr. omskæring. Og hævdede, at han repræsenterede universitetets holdning.

¹⁶ <https://beggesider.files.wordpress.com/2018/03/thorup-et-al-2013-2.pdf>

¹⁷ <https://circuminfo.dk/videnskab-anbefalinger-og-studier/#5>

¹⁸ <https://circuminfo.dk/2019/12/22/politiken-formidler-fake-science-om-drengomskaering/>

¹⁹ https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/11/2019-11-25-COP20-Guidance-Full-Consolidated_Public-2-1.pdf

Københavns Universitet har i en mail afvist, at det forholder sig sådan.

Ja, Morten Frisch kan til tider formulere sig bastant i omskæringsdebatten. Men det er ikke ham, der manipulerer og fordrejer videnskaben.

Vi kan ikke acceptere Dan Meyrowitsch og Circuminfos grove og grundløse beskyldninger mod Morten Frisch.

Især ikke, når de selv gør sig skyldige i præcis det, de anklager ham for.